

Nosim ga dugo.
Svetom eteričnom plamenu
Lomača cio sam ja. Bolovi i žrtve ga raspaljuju
Prkose njegove zublje oluja crnom pramenu.
Moja ih čuva duša ko Veste bijela svećenica.
– Blista nad mojim srcem snježna bisova sjenica.
Krista misterij u njoj kraljuju.

U visu. Pred hramom. U smiješku proljeća
Ja bijeli Pontifeks pune svježih cvjetova
Uzdižem ruke. S nevidljivih rajskih svjetova
Slazi melodija: preludij boljega stoljeća.

A u zbijenom jatu golubi guču i lijetaju
U sveti lovorov hlad, k izvoru srebrne česme
– Ko amaranti, ljiljani i ruže cvjetaju
Moje nostalgične pjesme.

*Baltazar Violić**

* Baltazar Violić, svećenik i hrvatski katolički pjesnik (Kuna na Pelješcu, 1891. – Pirovac, 1958.), odabrane pjesme iz njegove dvije zbirke: *Žrtveni plamen*, Šibenik, 1932. i *Cvijet hrvatske krvi*, Zagreb, 1939. ponovno objavljeno o 60. obljetnici njegove smrti u *Dometi: znanstveno-kulturna smotra Ogranka Matice hrvatske u Rijeci*, 29 (2018) 1-4.

Maslina

U svetom gaju sjajnošću kristala
Kroz granje sjahu plodovi joj zreli,
U njima ruka anđela je cvala
Ko ljiljan cvijet i žela ih. U zdjeli

Od zlata divno kap je svaka sjala.
»Iz oćevoga doma – začuh – seli!«
I vijor dunu... Kružiti je stala
U visu munja... Val me svijetla preli...

»Gdje?! – A gdje sam?!« – skrušen klećo sam
na gori
U bis odjeven: sjajnu bijelu stolu,
Tu mladić uljem sijedog Starca dvori.

On pomaza me, poljubi i reće:
»Svećenik budi!« – Proplakah... U dolu
Na svijet ispod nas padalo je veće...

Baltazar Violić

Lovor

Zar vilo strepiš?! – Sanjaj snove svoje!
Odgojih lovor. Već mu cvijeće miri
Kroz mlado lišće. Prijazni zefiri
Osmjehuju se. Šapću. Grle hvoje.

Pa pusti, nek se zlobne ose roje
Što jare na nas naduti kumiri.
Uza me ti si! Jedar pjev na liri
Još Duh otaca naših s nama poje.

De gledaj: sunce, duga, miris narda
Gorčina, pečal, suza, krv i plamen
U jedan fantom sve se više spleće...

Odgojih lovor. Tajnu naše sreće
Tko pozna?! – Zvijezdu Ti u crni pramen
Sudbine dijevaš grleć svoga barda.

Blatazar Violić

Čempres

Ja volim gordi čempres. Kako strmi
U orlov let, za sjajem zvijezda – gore!
Ne stravi grob ga pod njim. On u srmi
Odjeven rose pije cjelov zore.

Ne strepi kada mrko nebo grmi,
Nit stenje kad ga bijesno bije more.
On strmi smion: Smrt na crnoj krmi
Na žale Sunca vozi nas iz tmore.

Dà, volim čempres – Prikovana roba
Na sitan život mrzio sam vijekom.
– Vrh moga, braćo, sadite ga groba!

Milina bit će dugih snova tijekom
Na srcu nosit simbol duše svoje,
I slušat harfu što mu s granja poje.

Blatazar Violić

Crepusculum matutinum

Iščezava noć.
Nebesko nepregledno kube
Zvoni sanljivom čežnjom angelusova psalma.
Ne vidiš. Al osjećaš: dolazi velebna bijela
Prikaza.
Zvijezde je umiruć ljube...
Prati je liljanov cvijet, idirot, ruža i palma.
Sva su omamljena bića mirisima Njezinog vela.

Ja sam na gori. Budim se. U ogledalu vedra
Horizonta vidim svoj plašt što pada preko stijena.
Stišćem zlatnu liru na mlada svoja njedra:
Novi djevičanski bard bijeloga pokoljenja.

Istok je svuda. I sve je puno srebra i praška rujnih
korala.
Svjetlucaju se šume ko hramovi od ametista.

Raste svesilnog obnavljanja sjaj
U dubini gajeva,
I u treptanju lista...

Moju dušu prelijeva bještavila val.
– Sunčano jedno more.
O svjetlosti uzvišena!

Kroz fijuk zmijskih kandžija,
Kroz virove zala
Vodi me gore, gore!

Baltazar Vioić

U hramu

Misteriozno svijetlo. Rijeka rumena
Kroz kišu bisernih atoma teče.
Veličanstveni su stupovi prozirno bijeli, zamišljeni.
Ko arhandeli u prisustvu Boga
S njihovih kapitela iz akantova cvijeća
Slaze svilene sjene i prate srebrno veče.

Ja klečim i molim. Tri sam grumena
Tamjana svetog na srcu zapalio:
Neka izgori moja krv! Krv otrovna, zelena
Što psiče kô zmija u srži moga tijela.
Oh da sam labud bijel! I nalik na jelena
Koji želi svježinu voda
Iz Jakovljeva zdenca – sa tihih nebeskih vrela.

Ipak mistični trenuci posvećuju moju misao.
Melodija proročkih citareda i slatki romon zvona
Bijelu laganu sanju nad mojom dušom veze.
Jedna crvena ruža smiješi mi se s visine hrama.
To je kršćanska heroina. Lijepa. Krvava prama
S licem svete Agneze.

Baltazar Violić

Časovi osamljenja

Oluje presta krik. Noćnim obalama
Kroz pijeska srebrn sjaj dahtahu zlodusi mora.
Na rtu svjetionik osmijehe rumena plama
U mrku sipo je noć kao ponoćna zora.

Uz tihu tamariks ja sam na pustom žalu
Ko mrki bdio džin – Tvoja astralna sjena
Rumena, slična diafanom koralu
Crn mi je dirnula plašt mekanom rukom ko pjena.

»Ah ti si?!« – procvao je pup ljubičnih Tvojih usana,
S oka Ti srebrna kap u nostalgičnom sumoru
Na vrelu pala je krv svježih mojih rana
I rajski pružila lijek duše beskrajnom umoru.

Pa ode, najmilija, s molitvom u bijelim rukama
A ja ni riječi Ti ne rekoh, ne dirnuh svilen Ti pram.
Uz mora smiren val, gord u svojim mukama
Ko mrki, pakosni džin ostadoh sam i sam.

Baltazar Vioić

Crvena kupina

Kroz mekan oblaka grimiz, u žaru minija,
Pred Zapada trijemom sja sutonska lira.
Već pjeva vesporni psalam na brijegu pinija.
Otajstvena bijela daleka melodija
U slatkom uzdahu drhti ko suza mira.
– Iščezava jedan dan s krvava podija...

Po mojim grudima sjene cipresa padaju.
Ne, nemam ja riječi. U more mi utonu
Mog dragog smirenja sidro. Oluje vladaju.
O daleka zvijezdo, u mirnome sutonu!

A srce nemirno cvjeta. Korali rumeni
Iz njega rastu ko grane crvene kupine:
Bog plam će Horeba novog upalit u meni,
I bijel će vinut se leptir iz grješne ljupine...

Baltazar Vioić

Zašto si klonuo?!

Jutro. Ah nigdje sunca – Dosta sam zebo.
Planine divlje, sure. Kupole snijega
Orlovskim gore visom kradu mi nebo.

Klonuše moje oči. Zvono sa brijega
Pjevnulo tad je o raju spašene duše.
Veliku riječ je reklo Vječno Omega.

– Stišo se vihor. Dugo nada mnom puše
Divlje i strašno – U mir tiho sam tonuo
Plaćući suzom ljudi kada se skruše...

– Prošo je Krist i reče: »Zašto si klonuo?!«

Baltazar Vioić

U danima žege

Plamte sure brdine i sliče oltarima.
Plavičast zlatno-rumeni nimbus titra im na vrsima
Ko nova aureola. U ekstazi, u bljesku, u čarima
Prolazi Ljeto s draguljima znoja na prsima.

Pjevaju cvrčci – citre samotnih šuma.
Jantarna smola miriše i po stablima kaplje.
O žarko Ljeto, zdravo! – mašu loze sa huma.
Zdravo! – među kamenjem potok promukao šaplje.

Dok ja ležim u pustari bolestan zbog zdravlja od mladosti.
Još je u meni zemaljski prah. Još vodu otrovnu, slanu
Crnih močvara osjećam na jeziku.

Bože, svoje radosti
Daj mi plamenu kap! U mojim smrtnim žlijezdama
Užeži nebesku žeđ! Besmrtnih usjeva hranu
Trebam ja putnik umoran što putujem k zvijezdama.

Baltazar Vioić

